

14 Σεπτεμβρίου 2023

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Ορθόδοξη πίστη](#)

• THE CONSECRATION OF THE PRECIOUS

AND LIFE-GIVING CROSS OF OUR LORD •

• ΤΗ ΕΜΠΛΥΤΙΟΝ ΤΗ ΠΡΕΙΟΥΣ

AND LIFE-GIVING CROSS : OUR LORD •

Εορτάζει στις 14 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους.

Τας εν λάρυγγι Σώτερ υψώσεις φέρει,

Υψούμενον βλέπουσα τον Σταυρόν κτίσις.
Υψώθη δεκάτη, Σταυρού ξύλον, ηδὲ τετάρτη.

Το 326 μ.Χ. η Αγία Ελένη πήγε στην Ιερουσαλήμ για να προσκυνήσει τους Αγίους Τόπους και να ευχαριστήσει το Θεό για τους θριάμβους του γιου της Μεγάλου Κωνσταντίνου. Ο Θεϊός ζήλος όμως, έκανε την Άγια Ελένη να αρχίσει έρευνες για την ανεύρεση του Τιμίου Σταυρού.

Επάνω στο Γολγοθά υπήρχε ειδωλολατρικός ναός της θεάς Αφροδίτης, τον οποίο γκρέμισε και άρχισε τις ανασκαφές. Σε κάποιο σημείο, βρέθηκαν τρεις σταυροί. Η συγκίνηση υπήρξε μεγάλη, αλλά ποιος από τους τρεις ήταν του Κυρίου; Τότε ο επίσκοπος Ιεροσολύμων Μακάριος με αρκετούς Ιερείς, αφού έκανε δέηση, άγγιξε στους σταυρούς το σώμα μιας ευσεβέστατης κυρίας που είχε πεθάνει. Όταν ήλθε η σειρά και άγγιξε τον τρίτο σταυρό, που ήταν πραγματικά του Κυρίου, η γυναίκα αμέσως αναστήθηκε.

Η είδηση διαδόθηκε σαν αστραπή σε όλα τα μέρη της Ιερουσαλήμ. Πλήθη πιστών άρχισαν να συρρέουν για να αγγίξουν το τίμιο ξύλο. Επειδή, όμως, συνέβησαν πολλά δυστυχήματα από το συνωστισμό, ύψωσαν τον Τίμιο Σταυρό μέσα στο ναό σε μέρος υψηλό, για να μπορέσουν να τον δουν και να τον προσκυνήσουν όλοι.

Αυτή, λοιπόν, την ύψωση καθιέρωσαν οι άγιοι Πατέρες, να γιορτάζουμε στις 14 Σεπτεμβρίου, για να μπορέσουμε κι εμείς να υψώσουμε μέσα στις ψυχές μας το Σταυρό του Κυρίου μας, που αποτελείτο κατ' εξοχήν "όπλον κατά του διαβόλου".

Ορισμένοι Συναξαριστές, αυτή την ημέρα, αναφέρουν και την ύψωση του Τιμίου Σταυρού στην Κωνσταντινούπολη το 628 μ.Χ. από τον βασιλιά Ηράκλειο, πού είχε νικήσει και ξαναπήρε τον Τίμιο Σταυρό από τους Αβάρους, οι οποίοι τον είχαν αρπάξει από τους Αγίους Τόπους.

Άπολυτίκιον

Ήχος α΄.

Σῶσον Κύριε τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, νίκας τοῖς Βασιλεῦσι κατὰ βαρβάρων δωρούμενος καὶ τὸ σὸν φυλάττων διὰ τοῦ Σταυροῦ σου πολίτευμα.

Κοντάκιον

Ἦχος δ'. Αὐτόμελον.

Ὁ ὑψωθεὶς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως, τῇ ἐπωνύμῳ σου καινὴ πολιτεία, τοὺς οἰκτιρμούς σου δώρησαι, Χριστὲ ὁ Θεός, Εὐφρανὸν ἐν τῇ δυνάμει σου, τοὺς πιστοὺς Βασιλεῖς ἡμῶν, νίκας χορηγῶν αὐτοῖς, κατὰ τῶν πολεμίων, τὴν συμμαχίαν ἔχουσαν τὴν σὴν, ὄπλον εἰρήνης, ἀήττητον τρόπαιον.

Κάθισμα

Ἦχος α'. Τοῦ λίθου σφραγισθέντος.

Τοῦ Σταυροῦ σου τὸ ξύλον προσκυνοῦμεν Φιλάνθρωπε, ὅτι ἐν αὐτῷ προσηλώθης ἡ ζωὴ τῶν ἀπάντων· Παράδεισον ἠνέωξας Σωτήρ, τῷ πίστει προσελθόντι σοι Ληστῆ· καὶ τρυφῆς κατηξιώθη, ὁμολογῶν σοι, Μνήστητί μου Κύριε. Δέξαι ὡσπερ ἐκεῖνον καὶ ἡμᾶς, κραυγάζοντας· Ἠμάρτομεν, πάντες τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου, μὴ ὑπερίδης ἡμᾶς. (Δίς)

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. β'.

Μόνον ἐπάγη τὸ ξύλον Χριστὲ τοῦ Σταυροῦ σου, τὰ θεμέλια ἐσαλεύθη τοῦ θανάτου Κύριε· ὃν γὰρ κατέπτε πόθῳ Ἄδης, ἀπήμεσε τρόμῳ· ἔδειξας ἡμῖν τὸ σωτήριόν σου Ἅγιε, καὶ δοξολογοῦμέν σε, Υἱὲ Θεοῦ, ἐλέησον ἡμᾶς. (Δίς)

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθὲν.

Προδιετύπου μυστικῶς πάλαι τῷ χρόνῳ, ὁ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, Σταυροῦ τὸν τύπον, ὡς τὰς χεῖρας ἐξέτεινε σταυροφανῶς Σωτήρ μου· καὶ ἔστη ὁ ἥλιος ἕως ἐχθρούς, ἀνεῖλεν, ἀνθισταμένους σοι τῷ Θεῷ· νῦν δὲ οὗτος ἐσκότισται, ἐπὶ Σταυροῦ σε ὀρώων, θανάτου κράτος λύοντα, καὶ τὸν Ἄδην σκυλεύοντα.

Ἔτερον Κάθισμα

Ἦχος πλ. δ'. Τὸ προσταχθὲν.

Ἐν Παραδείσῳ με τὸ πρὶν, ξύλον ἐγύμνωσεν, οὐπὲρ τῇ γεύσει, ὁ ἐχθρὸς εἰσφέρει νέκρωσιν, τοῦ Σταυροῦ δὲ τὸ ξύλον, τῆς ζωῆς τὸ ἔνδυμα, ἀνθρώποις φέρον, ἐπάγη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ κόσμος ὅλος ἐπλήσθη πάσης χαρᾶς· ὃν ὀρώωντες ὑψούμενον, Θεῷ ἐν πίστει λαοί, συμφώνως ἀνακράξωμεν· Πλήρης δόξης ὁ οἶκός σου. (Δίς)

Ὁ Οἶκος

Ὁ μετὰ τρίτον οὐρανὸν ἀρθεὶς ἐν Παραδείσῳ, καὶ ῥήματα τὰ ἄρρητα καὶ θεῖα, ἃ οὐκ ἐξὸν γλώσσαις λαλεῖν, τὶ τοῖς Γαλάταις γράφει, ὡς ἐρασταὶ τῶν Γραφῶν, ἀνέγνωτε καὶ ἔγνωτε. Ἐμοί, φησί, καυχᾶσθαι μὴ γένοιτο, πλὴν εἰ μὴ ἐν μόνῳ τῷ Σταυρῷ τῷ τοῦ Κυρίου, ἐν ᾧ παθὼν, ἔκτεινε τὰ πάθη. Αὐτὸν οὖν καὶ ἡμεῖς βεβαίως κρατῶμεν τοῦ Κυρίου τὸν Σταυρὸν καύχημα πάντες· ἔστι γὰρ σωτήριον ἡμῖν τοῦτο τὸ ξύλον, ὄπλον εἰρήνης ἀήττητον τρόπαιον.

Ὀπτικοακουστικό Ὑλικό

Ἀκούστε το ἀπολυτίκιο!

Ἀγιογραφίες / Φωτογραφίες

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού - Ησυχαστήριο «Παναγία των Βρυούλων»

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού

Υψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού

Ἦψωση τοῦ Τιμίου καὶ Ζωοποιού Σταυροῦ

Ύψωση του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού

Πηγή: saint.gr